



MINISTER  
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

*Jolanta Fedak*

DSR-IV-0702-5-1-TW/10  
dot. BPS/DSK-043-2622/10

*J. Urzęd* *W. Dobna*  
SECRETARIAT  
Biura Prac Senackich  
wpłynęło dn. 21.04.10  
nr 2796 podpis *W*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21.04.2010

nr 2272 podpis

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2010 r.

Pan  
**Bogdan Borusewicz**  
Marszałek Senatu RP

Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 31 marca 2010 r. dotyczące oświadczenia senatora Marka Trzcńskiego złożonego podczas 51. Posiedzenia Senatu RP w sprawie działań resortu w celu rozwiązania trudnej sytuacji osób opiekujących się swymi niepełnosprawnymi dziećmi, uprzejmie informuję:

Minister Pracy i Polityki Społecznej podejmuje szereg działań, mających na celu wsparcie rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Dotyczy to zarówno rozpoznawania problemów środowisk rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, przeprowadzania odpowiednich analiz statystyczno-finansowych jak i przygotowywania projektów zmian legislacyjnych.

Efektom tych działań jest:

- obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której, bez utraty przez rodzica prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, dziecko niepełnosprawne może przebywać do 5 dni w tygodniu w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie i korzystać w niej z odpowiednich usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych;
- obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w wyniku której (w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego) rozszerzono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Obok dotychczas uprawnionych do tego świadczenia matki, ojca oraz opiekuna faktycznego (osoba sprawująca opiekę

nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu o jego przysposobienie) do świadczenia pielęgnacyjnego uzyskali prawo inni krewni w linii prostej oraz rodzeństwo osoby niepełnosprawnej. Ustawa ta również, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, umożliwiła otrzymywanie zasiłku pielęgnacyjnego za okres, w którym osoba ubiega się o ustalenie niepełnosprawności czy stopnia niepełnosprawności. Do tego czasu prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku o ten zasiłek i nie obejmowało kilkumiesięcznego okresu ubiegania się o orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność;

- podwyższenie od 1 listopada 2009 r. do wysokości 520 zł (uprzednio 420 zł), tj. o 24%, kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne;
- podwyższone od 1 listopada 2009 r. zostały o ponad 40% kwoty zasiłku rodzinnego, który – w zależności od wieku dziecka wynosi obecnie od 68 zł do 98 zł miesięcznie;
- zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Oznacza to również nabycie, bez kryterium dochodowego, prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Należy podkreślić, że istotą świadczenia pielęgnacyjnego jest częściowe zrekompensowanie osobie opiekującej się niepełnosprawnym członkiem rodziny faktu rezygnacji z aktywności zawodowej, a nie zastąpienie wynagrodzenia. Z istoty rzeczy każde świadczenie społeczne, a więc tak samo świadczenie pielęgnacyjne, jak i renta lub emerytura, służy tylko częściowemu zrekompensowaniu utraty wynagrodzenia, a nie ma na celu w pełni wynagrodzenie to zastąpić. Stąd wysokość świadczenia społecznego zastępującego utracone wynagrodzenie nie może być na tym samym poziomie co wynagrodzenie. W przypadku świadczeń społecznych finansowanych przez budżet państwa, a nie w trybie składek ubezpieczeniowych, wysokość takiego świadczenia jest bezpośrednio związana z sytuacją budżetu państwa. Dlatego też, aktualna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego (520 zł – kwota do której – od 1 listopada 2009 r. – podwyższono wysokość tego świadczenia) odzwierciedla możliwości budżetu państwa w tym zakresie.

Tym niemniej, mając świadomość, że aktualna wielkość wsparcia materialnego dla rodzin, w tym rodzin z osobami niepełnosprawnymi jest niewystarczająca, planuje się, że - jeśli tylko sytuacja finansowa państwa na to pozwoli – kierunkiem dalszych działań służących zwiększeniu wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi będzie podwyższanie wysokości świadczeń rodzinnych adresowanych do tych rodzin, w tym wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

Należy pokreślić, że świadczenie pielęgnacyjne nie jest jedyną formą wsparcia dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi. W systemie świadczeń rodzinnych są również inne, specjalne świadczenia, które, jako dodatkowe wsparcie materialne, kierowane są wyłącznie do rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Tymi specjalnymi świadczeniami rodzinnymi związanymi z niepełnosprawnością dziecka są – obok świadczenia pielęgnacyjnego:

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rehabilitacji i kształcenia dziecka niepełnosprawnego:  
60 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia,  
80 zł miesięcznie na dziecko pomiędzy 5 a 24 rokiem życia,
- zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie – niezależne od dochodów świadczenie dla każdego dziecka w wieku do 16 lat legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub w wieku powyżej 16 lat legitymującego się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,

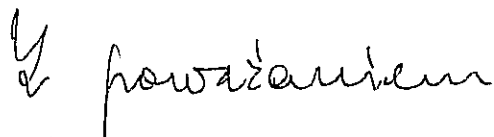
Oprócz wymienionych świadczeń specjalnych, rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi, po spełnieniu ustawowych warunków, mogą korzystać z pozostałych rodzajów świadczeń rodzinnych, którymi są:

- zasiłek rodzinny:  
68 zł miesięcznie - na dziecko do ukończenia 5 roku życia,  
91 zł miesięcznie – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,  
98 zł miesięcznie – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- pozostałe rodzaje dodatków do zasiłku rodzinnego: dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł jednorazowo), dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie), dodatek z tytułu samotnego

wychowywania dziecka (170 zł na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, na dziecko niepełnosprawne 250 zł nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci), dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (80 zł na trzecie i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego), dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł jednorazowo), dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (90 zł z tytułu zamieszkania w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły, 50 zł z tytułu dojazdu do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły).

Oprócz świadczeń rodzinnych jest szereg rodzajów świadczeń z pomocy społecznej: zasiłek okresowy, celowy, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne oraz renta socjalna (dla pełnoletnich osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18. roku życia albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej).

W związku z powyższym, trudno zgodzić się ze stwierdzeniem, że dostępne świadczenia w najmniejszym stopniu nie rekompensują podstawowych potrzeb osób dotkniętych niepełnosprawnością. Nie zapewniają pełnego pokrycia kosztów utrzymania osób niepełnosprawnych, jednak takiego celu nie mają – są to świadczenia finansowane ze środków publicznych, które mają na celu częściowe, adekwatne do możliwości budżetowych, zrekompensowanie kosztów utrzymania rodzin, w szczególności rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne.

  
z up. MINISTER  
PODSEKRETARZ STANU  
*Marek Bucior*